

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ
NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ ATKŪRIMO ĮSTATYMO NR. VIII-359 5, 12, 16 IR 21
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2109“
PROJEKTO
(TAP NR. 18-819; TAIS NR. 18-5690(2))**

2018-06-06 Nr. NV-1467

Vilnius

1. Projekto rengėja – Žemės ūkio ministerija.

2. Projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą dėl Seimo narių R. Tamašūnienės, V. Kravčionok pasiūlymo pakeisti Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo nuostatas siekiant pagreitinti nuosavybės teisių atkūrimo į žemę procesą, įvykdyti išipareigojimus piliečiams gražinant jų nuosavybę bei išplėsti atlyginimo už valstybės išperkama žemę, turėtą miestuose, būdus, užtikrinant nuosavybės teisių atkūrimą piliečiams, kurių žemė miestuose priskirta valstybės išperkamai žemei.

3. Dabartinė situacija:

- Įstatymo projektas inicijuotas atsižvelgiant į gyventojų ir visuomeninių organizacijų skundus dėl sudėtingos padėties atkuriant nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamą turtą, ypač atkuriant nuosavybės teises į miesto teritorijose turėtą žemę;
- Įstatymo 16 str. nurodyti būdai, kuriais valstybė atlygina už valstybės išperkama žemę, miškus ir vandens telkinius. Įstatymo 16 str. 9 d. 1 p. numatyta, kad už valstybės išperkama žemę, miškus ir vandens telkinius valstybė piliečiams atlygina perduodama lygiavertį žemės, miško ar vandens telkinio plotą. Už miesto teritorijoje esančią žemę (išskyrus miesto teritorijoje turėtą mišką) mišku neatlyginama;
- Įstatymo projektu siūloma piliečiams už miestų teritorijoje esančią valstybės išperkama žemę ir vandens telkinius atlyginti lygiavertiu miško sklypu, esančiu kaimo vietovėse, nes miesto miškai yra valstybinės reikšmės ir negali būti privatizuojami. Taip pat įstatymo projektu siūlomais atitinkamais pakeitimais siekiama supaprastinti miesto teritorijos užstatytos ir neužstatytos valstybinės žemės, kuri nuomojama ar naudojama fizinių ir juridinių asmenų, grąžinimą piliečiams natūra.

4. Projekto esmė – siūloma nepritarti Įstatymo projektui, nes, Žemės ūkio ministerijos nuomone, jame siūlomi pakeitimai:

- gali pažeisti piliečių lygiateisiškumo ir teisėtų lūkesčių principus, nes piliečiai, negalėję žemės, reikalingos statiniams eksploatuoti, susigrąžinti natūra, o turėję pasirinkti kitus nuosavybės teisių atkūrimo būdus, atsidurtų blogesnėje padėtyje, nei tie piliečiai, kurie įgytų teisę susigrąžinti tokią žemę natūra;
- būtų neužtikrinama visuomenės grupių – asmenų, kuriems jų nuosavybės teise turimų statinių eksploatacijai reikalinga tokia žemė, ir piliečių, turinčių teisę atkurti nuosavybės teises į žemę, interesų pusiausvyra;

- dar labiau užtęstų ir taip ilgai užsitęsusių nuosavybės teisių atkūrimo į žemę procesą Lietuvoje;
- būtų nesuderinami su Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 7 ir 11 str. pakeitimo 2016 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XII-2584 2 ir 6 str. nuostatomis;
- būtų nesuderinami su Vyriausybės programos 91.4 papunkčio nuostata dėl žemės reformos užbaigimo ir nebūtų įvykdytas Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytas įsipareigojimas žemės grąžinimo procesą užbaigti 2019 m. III ketvirtyje.

5. Derinimas: suderinta be pastabų su Aplinkos ir Teisingumo ministerijomis bei Nacionaline žemės tarnyba. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė kelias redakcinio pobūdžio pastabas.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina, rengėjams patikslinus Vyriausybės išvados projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. birželio 5 d. išvadoje Nr. NV-1465 pateiktas redakcinio pobūdžio pastabas, projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Politikos įgyvendinimo grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt